

Správa o aktivitách OZ Zemplínski heligónkari za rok 2017, ktorú predkladá predseda Pavol Hájnik na hodnotiacej členskej schôdzi konanej dňa 2.3.2018.

Vážení priatelia heligónky a našich krásnych ľudových pesničiek, milí hostia.

Stáva sa už tradíciou, že keď hodnotíme našu činnosť za posledný rok, vždy začínam slovami, že bol veľmi plodný a úspešný, o čom svedčia aj výsledky našej práce, ktorej plody najlepšie zhodnotia naši fanúšikovia, priaznivci, ale hlavne diváci na našich vystúpeniach. Áno, našu činnosť, aktivity, spôsob vystupovania a správania, kvalitu našej hry a spevu, krásu nášho zemplínskeho kroja, ale aj naše ostatné pracovné postupy a aktivity ľudia pozorne sledujú a hodnotia, za niektoré veci nás kritizujú, na niektoré sa pýtajú, ale z veľa vecí, čo robíme a ako ich robíme, si berú príklad alebo vzor. To, že sa od samého začiatku vzniku nášho klubu venujeme aj dokumentácií, archivácií a propagácií našej činnosti, v rámci našich možností, k čomu sa snažíme využívať aj tie najmodernejšie technológie, ktoré prináša dnešná moderná doba spôsobilo, že o nás môžu vedieť v celom svete. A že nás aj sledujú, o tom sme sa mohli presvedčiť napríklad v Bulharsku, Záhrebe, na Ukrajine a v Maďarsku, kde sme sa mali možnosť v minulom roku prezentovať na rôznych podujatiach.

Táto skutočnosť pred nás kladie nové výzvy a ciele, ktoré si budeme musieť stanoviť a ozrejmiť, ak chceme náš prekrásny zemplínsky folklór dôstojne reprezentovať nielen doma, ale aj v zahraničí.

V prvom rade musíme zmodernizovať naše internetové stránky, čo sa týka formy, ale aj obsahu. V tomto smere sme požiadali profesionálnu firmu p. Klímu ml., ktorý pre nás už dlhodobo zabezpečuje výrobu plagátov, CD nosičov a ostatných reklamných predmetov, aby sa ujal aj našich stránok a vytvoril nám celkovú grafickú vizáž nášho klubu. Ďalej som požiadal p. Navrátilovú a p. Orosa, aby fotografický, textový materiál a videozáznamy zhromaždili, vytriedili a pripravili do tlače publikácie a na zverejňovanie na internetových stránkach. Chceme vytvoriť modernú kroniku o našich aktivitách, ktorá nám bude slúžiť ako spomienka a nastupujúcim generáciám ako príklad a vzor. Táto práca si vyžaduje veľa času a trpezlivosti a nemôže ju zvládnuť jeden človek, preto radi privítame aj pomoc vašich ochotných rúk.

Nie menej dôležitý je aj kroj, v ktorom reprezentujeme Zemplín. Podľa pôvodných košiel a sukni našich otcov a materí nám ich naše manželky: p. Hájnikova, Tirňáková a Tuchová, vyšívajú, šijú, starajú sa o ich každodennú údržbu, aby sme mali na každé vystúpenie čisté a vyžehlené. Ale chcem poďakovať aj ostatným manželkám a mamám, ktorým najviac záleží na tom, aby sme na vystúpenie boli vždy perfektne pripravení. Môžeme skonštatovať, že dnes už máme všetci účinkujúci komplexné zemplínske kroje, ktoré si obstaral každý účinkujúci za vlastné. A ešte raz, a ešte veľa, veľa raz sa musíme poďakovať našim manželkám za to, že nezabudnú na každé spoločné stretnutie, či už heligónku alebo Vianoce s heligónkou, alebo rôzne iné príležitosti, upiecť aj voľačo sladké, čo mi muži to vieme veľmi oceniť, že len sa tak za tými koláčmi zapráši.

Najdôležitejšia je však z toho všetkého interpretácia – prezentácia piesní, s ktorými vystupujeme nielen na javisku, ale všade medzi ľuďmi. Aby nás nezlomila tréma, strach a iné okolnosti / napr. Samo Balint v Delnici / musíme mať piesne perfektne nacvičené, aby sme mali čas nasáť sálovú atmosféru a vložiť do toho aj svoje srdce.

2.

Lebo nestačí mať perfektný hlas a vedieť dokonale ovládať svoj hudobný nástroj. Keď chceme ,aby nás ľudia videli, počuli a aj srdcom cítili , musíme tu pieseň aj my srdcom spievať. Uchom počujú, okom vidia, ale cítia srdcom a nemusia ani rozumieť slovám. Aby sme to srdce do tej hry a spevu mohli vložiť, musíme mať reflex hrania poprípade spevu dokonalé nacvičený. A toto bez sústavného spoločného, ale hlavne individuálneho tréningu , skúšania a zdokonaľovania nedosiahneme. A znovu sme pri našich obľúbených kamarátoch, ktorý nás sprevádzajú celý náš život a to disciplína, trpezlivosť, vytrvalosť, pokora, skromnosť , dostatočná sebakritika, ale aj úcta jeden voči druhému, láska a ochota pomôcť inému. Týchto sa musíme držať a nesmieme dopustiť, aby oni opustili nás.

Účinkovaním v zahraničí a hlavne v Chorvátskom Záhrebe sme nadviazali kontakty a spoluprácu s rôznymi kultúrnymi skupinami z rôznych krajín, ktoré prejavili záujem o spoluprácu a vystúpenie u nás. Keďže sme boli pozvaní ako hostia, mali sme zabezpečené ubytovanie a stravu ,patrilo by sa im to vrátiť. Týmto počínom by sme z nášho heligónárskeho nadregionálneho festivalu urobili medzinárodný. Čo si bude vyžadovať viac času a peňazí na jeho zabezpečenie. Taktiež z roka na rok rastie záujem verejnosti aj účinkujúcich o prehliadku Vianoce s heligónkou, čo nás nesmierne teší, ale na druhej strane už to presahuje rámec našich fyzických a finančných možností, preto sa musíme zamyslieť nad tým, čo s tým budeme robiť. Navrhujem preto skupine Mihaľovských heligónkarov, aby sa ujali organizácie festivalu Vianoce s heligónkou a prispeli tak k udržaniu a zachovaniu peknej heligónarskej tradície. Naša heligónarska rodina sa sústavne rozrastá, pribúdajú stále noví hráči a čo nás teší, že sú medzi nimi aj mladšie ročníky. Preto rozhodnutie cvičiť v menších skupinkách a vytvárať predpoklady pre vznik samostatne pôsobiacich skupín, bolo veľmi prezieravé a praktické, hoci sa u niektorých nestretlo s úplným pochopením. Naším cieľom je napomáhať jednotlivcom k samostatnosti, aby si mohli pripravovať svoje čísla na vystúpenie. Z dobre pripravených jednotlivcov nie je problém zostaviť program na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, rodinné a firemné akcie a folklórne festivaly , podľa požiadaviek trhu, ktorý ešte stále vykazuje deficit kvalitných kultúrnych zoskupení a programov o čom svedčí aj množstvo objednávok a vystúpení, ktoré sme absolvovali aj v minulom roku. Z množstva vystúpení by som chcel vyzdvihnúť hlavne spoločné vystúpenie s Bálintovcami z Parchovan v Cejkove, a so Samom Bálintom vo Varne , v Záhrebe a Delnici, na ktoré asi Samo bude dlho spomínať. Tu sme sa spoločne aj s rodinou Sojkových zúčastnili 10. Ročníka medzinárodného festivalu heligonkárov , kde hrali a spievali Chorváti, Slovinci, Taliani, Švajčiari, Američania a aj my Slováci zo Zemplína. Prezentovali sme sa tam každý samostatne , ale aj spoločne a zožali sme obrovský aplauz. Nie menej bolo zaujímavé aj účinkovanie s Michalom a Braňom Sojkovcami na Ukrajine vo Lvove, kde s nami prvýkrát Michal Sojka aj spieval na javisku.

Tu sme dostali tiež množstvo pozvaní na Ukrajinu, do Bieloruska, ale aj Litvy a Macedónska. Príležitosti je veľa, a všetko záleží od našej vôle a vzájomnej podpory a spolupráce, ako ich využijeme v náš prospech. Naším zárobkom neboli peniaze, ktoré sme naopak minuli, ale množstvo pekných zážitkov a priateľstiev ,ktoré pribudli v našich srdciach a spomienkach.

Preto by som sa chcel poďakovať za dlhoročnú morálnu ale aj finančnú podporu rodine Michala Sojku a jeho syna Braňa, bez ktorej by sa nám v niektorých momentoch asi veľmi ťažko dýchalo. Už ako samozrejmosť pokladáme aj ústretovosť a podporu mesta Michalovce a jeho primátora Viliama Záhorčáka pri organizovaní našich obidvoch festivalov. V rámci svojich skromných možností, prepožičiavaním priestorov na nácvik a symbolický aj finančne nám prispieva aj DMS v Michalovciach.

3.

Bez množstva sponzorov a darcov by sme prvé ročníky festivalov nikdy neboli uskutočnili. Veľmi si ceníme pomoc poslanca NR SR ,Emila Ďurovčíka a MF SR, ktoré nám už dva razy prispelo na naše aktivity čiastkou po 3000€, z ktorých sme zafinancovali aj posledné CD. Avšak najviacej si cením pomoc ľudí, ktorý sa nepýtajú , či netreba pomôcť, ale prídu a rovno povedia, že môžem urobiť to , alebo to, ba v mnohých prípadoch, to hneď aj urobia a už len oznámia hotovo, a to sú napríklad Mgr. Alenka Navrátilová a jej spolupracovníčky zo ZOS, Michal Oros a Ing. Ján Romaník. Ale najväčšia vďaka asi patrí Pánu Bohu za to všetko, že ma priviedol do kolektívu takých skvelých ľudí, ako ste vy všetci , kde ku sklonku svojho života ešte môžem zažívať také krásne chvíľky a spoločne s vami rozdávať radosť aj iným.

Na druhej strane musíme konštatovať, že sme napriek žiadostiam, neuspeli na MK na FPU ani raz, a VUC KSK nás podporil jediný raz čiastkou 600€. V týchto profesionálnych inštitúciách pracujú platení ľudia z našich daní a v ich hlavnej kompetencii je podporovať a finančne zabezpečovať takéto podujatia. Na tieto dvere sa ešte asi musíme naučiť klopať.

V minulom roku sme sa zaregistrovali na príjem 2% z daní, o ktoré môžeme žiadať až v tomto roku, preto by som vás chcel všetkých požiadať, aby ste oslovovali svojich známych a blízkych , aby nás podporili aj takouto formou, aby sme mohli dokončiť začatú robotu a zanechali naším potomkom aspoň drobnú ukážku našich činných aktivít.

V závere chcem skonštatovať ,že všetky plánované činnosti a uznesenia z výročnej členskej schôdze na rok 2017 sme splnili a mnohé z nich navrhujem zabezpečovať aj v r. 2018 , ako napríklad :

- Príprava a organizácia festivalu Zemplínska heligónka 2018 – piaty ročník, s pozvaním hostí zo Záhrebu.
- Pravidelné nácviky v menších skupinách a príprava pásiem k rôznym príležitostiam
- Písanie projektov a žiadosti s cieľom zabezpečiť financovanie plánovaných úloh
- Dokončiť prípravu údajov na ich knižné a internetové publikovanie
- Zapojiť sa do organizovania festivalu ZUČ seniorov v spolupráci s OO JDS v Michalovciach pod názvom „ Aj jeseň života je krásna „ – 2 – ročník.
- Zúčastniť sa ekumenického koncertu vďaka Vianoce s heligónkou – ak sa uskutoční.
- Spolupracovať s ostatnými skupinami a jednotlivcami pri tvorbe programov k rôznym kultúrnym a spoločenským príležitostiam.

Prichádza čas, aby sme prenechali priestor mladšej generácii heligónkarov , aby mohli naplňať svoje ambície a ciele, ktoré si sami stanovujú. Veľmi radi im odovzdáme naše celoživotné skúsenosti a pri prvých samostatných krokoch im chceme byť oporou a istotou , s ktorou môžu vždy rátať, pokiaľ nám budú sily stačiť.

Na samom začiatku aktivít nášho združenia v r. 2011 nás bolo päť nadšencov a pani Alenka Navrátilová. Dnes sa k našej rodine heligónkarov hlási nespočetné množstvo ľudí po celom Zemplíne. Založili sme tradíciu dvoch heligonkárskych festivalov, Zemplínska heligónka 4 ročníky a Vianoce s heligónkou 3 ročníky, ktoré si získali dobré meno nielen doma. Vyskúšali a ukázali sme, že sa to dá, keď je dobrá vôľa a sa chce, ale hlavne, keď sa spoja sily. Preto náš hlavný odkaz mladej generácii znie, hľadajte cestu k sebe, pomáhajte si navzájom , povzbudzujte sa a radujte sa z úspechov kamarátov a z toho ,že svojím spevom a hrou môžete potešiť druhých, lebo váš najcennejší zárobok nebudú peniaze, ale pekné zážitky, milé spomienky a množstvo priateľov a kamarátov, ktoré máte možnosť získať.

Ďakujem za pozornosť.

